

**A Gazdasági Versenyhivatal elnökének és
a Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsa elnökének
13/2017. közleménye
az adatszolgáltatási kötelezettséggel összefüggésben kiszabott eljárási bírságokról**

(egységes szerkezetben az azt módosító 1/2021. közleménnyel)

I. Bevezetés

1. A tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) 36. § (6) bekezdése szerint a Gazdasági Versenyhivatal (a továbbiakban: GVH) elnöke a Versenytanács elnökével együttesen a GVH jogalkalmazási gyakorlatának alapjait ismertető közleményt adhat ki.
2. E közlemények jogszabályi kötelező erővel nem rendelkeznek; funkciójuk annak rögzítése, hogy a jogalkalmazó milyen tartalommal tölti meg a jogszabály rendelkezéseit, összefoglalva a múltban kialakult, illetve a jövőben követni kívánt jogalkalmazási gyakorlatot.
3. Eljárási bírság kiszabására több cselekmény, magatartás szolgáltathat alapot, mint pl. a helyszíni kutatás lefolytatásának megakadályozása, a helyszíni kutatás során tanúsítandó kötelezettség teljesítésének elmulasztása, elutasítása vagy téves, félrevezető módon való teljesítése, a megjelenési kötelezettség elmulasztása, vagy az adatszolgáltatási kötelezettség elmulasztása, vagy helytelen, hiányos, félrevezető információ közlése. Jelen közlemény azokat a – GVH eddig szerzett jogalkalmazási tapasztalatai alapján és a GVH eljárási bírságot kiszabó végzéseit felülvizsgáló bíróságok végzéseiből kikristályosodó gyakorlat alapján meghatározott – szempontokat részletezi, amelyeket a GVH az adatszolgáltatási kötelezettséggel összefüggésben kiszabott eljárási bírság kiszabása során vesz figyelembe a Tpv. 61. §-a alapján. A GVH bírói gyakorlattal megerősített eljárása alapján került kimunkálásra jelen közlemény, ami ugyan nem normatív erejű, azonban az alkalmazandó jog helyes értelmezésére vonatkozó olyan útmutató, amely az irányadó bírói gyakorlat alapján ad keretet a GVH eljárásának.^{1*}
4. A GVH jogalkalmazási gyakorlatában ugyanis az eljárási bírság kiszabására a leggyakoribb esetben azért kerül sor, mert az adatszolgáltatásra kötelezett e kötelezettségének egyáltalán nem vagy nem megfelelően tesz eleget, így különösen az adatok szolgáltatását megtagadja, a megállapított határidőre egyáltalán nem vagy hiányosan teljesíti adatszolgáltatási kötelezettségét, a határidőt túllépve nyújtja be a kért adatokat, vagy a valóságnak nem megfelelő, félrevezető adatokat szolgáltat. Az eljárási bírság kiszabására az adatszolgáltatási

¹ Főv. Törvényszék 103.K.706.640/2020/7. számú ítélete (Vj/8/2020.).

*Módosította: 1/2021. GVH közlemény 35. pont. Alkalmazása tekintetében ld. a 76. pontot.

kötelezettség megsértésén túl más okból is sor kerülhet, például amennyiben az ügyfelek a rajtaütés során a GVH-val nem működnek együtt, a vizsgálati cselekményeket akadályozzák, illetve ha a tanú illetve ügyfél a meghallgatáson nem jelenik meg, és/vagy nem tesz nyilatkozatot, kivéve, ha a vallomás megtagadásának valamely jogszerű oka áll fenn.² Jelen közlemény kizárólag az adatszolgáltatással kapcsolatos eljárási szabálysértésekkel összefüggő bírságkiszabást taglalja.

5. A GVH a jelen közlemény kiadásával növelni kívánja a jogbiztonságot, tevékenységének átláthatóságát és kiszámíthatóságát, így segítve elő az egységes és megkülönböztetéstől mentes jogalkalmazást.
6. Egyetlen szempontrendszer vagy közlemény sem tud teljes előre láthatóságot nyújtani az eljárási bírság GVH általi kiszabása tárgyában. A GVH az eset összes releváns körülményének együttes mérlegelése alapján hozza meg döntését az eljárási bírságról. Ugyanakkor, ha a GVH eltér a jelen közleményben foglaltaktól, annak okait a döntés indokolása tartalmazza.³

II. Jogszabályi háttér

7. 2018. január 1. napjától a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvényben (a továbbiakban: Ket.) foglalt szabályrendszer helyébe az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) lép, mely jogszabályi környezet változása – figyelemmel arra, hogy a versenyfelügyeleti eljárás az Ákr. 8. § (1) bekezdés e) pontja alapján „kivett” eljárásnak tekintendő – indokolta a Tpv. szabályrendszerének módosítását is.
8. A versenyfelügyeleti eljárás szabályaira nem terjed ki az Ákr. tárgyi hatálya, ugyanakkor a Tpv. egyes, jelen közlemény tartalmát is érintő rendelkezéseinek háttérszabályait az Ákr. biztosítja. A közlemény alkalmazásában ilyen háttérszabálynak minősülnek többek között az Ákr. alapvető rendelkezései, a tanú illetve az eljárás egyéb résztvevőjének a vallomástétel megtagadására vonatkozó rendelkezései, valamint az igazolási kérelemmel kapcsolatos rendelkezései.
9. A GVH a 2018. január 1. napját követően indult versenyfelügyeleti eljárások során kiszabható eljárási bírságok kapcsán – kivéve, ahol a jogszabályi környezet tartalmi változása az ettől való kifejezett eltérést nem indokolja – főszabályként továbbra is irányadónak tekinti a 2017. december 31. napját megelőzően indult versenyfelügyeleti eljárások során kiszabott eljárási bírságok kapcsán kialakult gyakorlatát, ideértve a bíróságok által kimunkált joggyakorlatot is, tekintettel arra, hogy a jogszabályi környezet változása elsődlegesen strukturális jellegű.

² Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság (továbbiakban: FKMB) 33.Kpk.46.062/2014/5., 33.Kpk.46.061/2014/4., 36.Kpk.46.392/2014/5. számú végzései (Vj/28/2013.), illetve 36.Kpk.45.844/2015/7. (Vj/65/2012.) számú végzése.

³ Legfelsőbb Bíróság (a továbbiakban: Legf. Bír.) Kfv.IV.37.058/2009/12. számú végzése (Vj/102/2004.).

10. A GVH által kiszabható eljárési bírságra és az eljárás akadályozásának egyéb következményeire vonatkozó releváns jogszabályhelyeket a Tpvt. 61. §-a tartalmazza.
11. A Tpvt. 61. § (1) bekezdése alapján eljárési bírság szabható ki azon kötelezettel vagy érintettel szemben, aki az eljárás során olyan cselekményt végez vagy olyan magatartást tanúsít, amely az eljárás elhúzására, a valós tényállás feltárásának megghiúsítására irányul, vagy azt eredményezi, illetve aki kötelezettségét egyébként⁴ önhibájából megszegi. Jelen közlemény célja ugyanakkor kizárólag az adatszolgáltatással kapcsolatos eljárési bírságok kiszabása során figyelembe vett szempontok ismertetése. Az eljárési bírság címzettje nemcsak a Tpvt. 52. §-a szerint ügyfélnek minősülő eljárás alá vont lehet, akit a GVH a Tpvt. 64/B. § (1) bekezdése alapján adatszolgáltatásra kötelezett, hanem a Tpvt. 64/B. § (6) bekezdése szerint adatszolgáltatásra kötelezett is.
12. Az Ákr. és Tpvt. eltérő jogalap fennállása esetén teszi alkalmazhatóvá az eljárési bírságot. Míg az Ákr. alapfeltétele az önhibából eredő jogsértés, addig a Tpvt. szigorúbb rendszerében az önhiba fennállása – a Tpvt. 61. § (1) bekezdésének utolsó fordulata kivételével – nem feltétele az eljárési bírság kiszabhatóságának.⁵ Az eljárési kötelezettség önhibából történő megszegését, mint az eljárési bírság alapjául szolgáló új körülményt kifejezetten nevesíti a Tpvt., mely az adatszolgáltatási kötelezettségen túli, az eljárás során a kötelezettet illetve az érintettet terhelő bármely, így különösen a GVH-val való együttműködési kötelezettség megsértése esetén alapozza meg az eljárési bírság kiszabását. A Tpvt. az eljárési kötelezettség önhibából történő megszegése esetén egyértelműsíti, hogy a vizsgáló, illetve az eljáró versenytanács – az eljárési bírság kiszabása mellett, vagy anélkül is – minden esetben marasztalja a kötelezettségszegőt a magatartásával okozott többletköltség megfizetésére is, mely az eljárás akadályozásának további következményét jelenti. A GVH az eljárési bírság kiszabásának jogalapja, keretei között az eljárás elhúzására, illetve a valós tényállás feltárásának megghiúsítására irányultság körében vizsgálja az eljárési kötelezettségek önhibából történő megszegését, azaz az eljárást akadályozó magatartás szubjektív oldalát.*
13. A Tpvt. 61. § (3) bekezdése szerint az eljárési bírság legkisebb összege vállalkozás esetében kétszázezer, vállalkozásnak nem minősülő természetes személy esetében ötvenezer forint, legmagasabb összege vállalkozás vagy vállalkozások társulása esetében az eljárési bírságot kiszabó végzés meghozatalát megelőző üzleti évben elért nettó árbevétel egy százaléka, vállalkozásnak nem minősülő természetes személy esetében ötszázezer forint. Az eljárési bírság legmagasabb összegének kiszámítására megfelelően alkalmazni kell a Tpvt. 78. § (2) bekezdését.**
14. A Tpvt. 61. § (4) bekezdése szerint – mérlegelés alapján – kifejezetten a határidőhöz kötött és még nem teljesített eljárési kötelezettség esetén az eljárési bírság napi összegben is kiszabható olyan módon, hogy a kötelezett az eljárési bírságot az azt kiszabó végzés véglegessé válásától az eljárési kötelezettség teljesítéséig terjedő időszakra köteles

⁴ Pl. eljárési bírsággal sújtható az Ákr. 53. § (4) bekezdése szerint, aki a tárgyalás rendjét zavarja, ismételt vagy súlyosabb rendzavarás esetén.

⁵ Főv. Törvényszék 104.K.706.606/2020/12. számú ítélete (Vj/42/2018.)

*Módosította:1/2021. GVH közlemény 36. pont. Alkalmazása tekintetében ld. a 76. pontot.

** Módosította:1/2021. GVH közlemény 37. pont. Alkalmazása tekintetében ld. a 76. pontot.

megfizetni. Az eljárási bírság napi összege változatlan, vállalkozások vagy vállalkozások társulása esetében legfeljebb az eljárási bírságot kiszabó végzés meghozatalát megelőző üzleti évben elért nettó árbevétel egy napra jutó összegének egy százaléka, a vállalkozásnak nem minősülő természetes személy esetében legfeljebb napi ötvezer forint. Az eljárási bírság kötelezett javára történő, méltányossági jogkörben való módosítására és megváltoztatására nincs jogszabályi lehetőség.*

15. Az eljárási bírság kiszabása körében figyelembe vehető szempontok körét a Tpvt. 61. § (6) bekezdése tartalmazza, mely alapján a bírságnak hatékonynak, arányosnak és visszatartó erejűnek kell lennie, és kiszabása körében figyelembe kell venni a jogellenes magatartás súlyát, az érintett vagyoni helyzetét és jövedelmi viszonyait, az eljárási bírság ugyanabban az eljárásban történő ismételt kiszabása esetén az előző bírságolások számát és azok mértékét.**

III. Az eljárási bírság jogalapja az adatszolgáltatási kötelezettség megsértése esetén

16. A GVH tényállás tisztázási kötelezettségéből következik az adatszolgáltatási kötelezettség előírására való jogosultság. A GVH a Tpvt. 64/A. § (1) bekezdése alapján a versenyfelügyeleti eljárásban minden olyan bizonyítékot felhasználhat, mely a tényállás tisztázására alkalmas. Ha ehhez nem elegendők a rendelkezésre álló adatok, bizonyítási eljárást folytat le. Az összefonódás bejelentés kérelemre irányuló eljárás, amelyben a tényállás tisztázásához és a döntés meghozatalához szükséges adatok rendelkezésre bocsátása elsősorban a kérelmezők kötelezettsége.⁶ A versenyfelügyeleti eljárás során a GVH legtöbbször akkor tud eleget tenni a tényállás feltárására vonatkozó kötelezettségének, ha az eljárás során a vizsgált magatartásról különböző forrásokból adatokat, információkat szerez be, melynek alapját a Tpvt. 64/B. § (1) illetve (6) bekezdése adja. Ennek tárgyát, alanyát illetően a GVH-nak meglehetősen tág mérlegelési lehetősége van, figyelemmel arra is, hogy az eljárásvezetés joga és kötelezettsége a GVH-t illeti meg.^{7***}
17. A bírói gyakorlat szerint ahhoz, hogy a GVH jogszerű és megalapozott döntést hozhasson az ügy érdemében, az ügy tárgyával közvetett vagy közvetlen összefüggést mutató tények, adatok, információk teljes körű feltárása szükséges, majd ezt követően kerül a GVH abba a helyzetbe, hogy kiválaszthassa a döntés meghozatalához szükséges jogilag releváns tényeket.⁸ Elképzelhető e körben, hogy később a GVH bizonyos körülményeket, tényeket, adatokat nem értékeli a döntése során, ez a szelekció azonban az eljárás azon szakaszában, amikor a GVH adatszolgáltatásra kötelező végzéseket hoz meg, még nyilvánvalóan nem lehetséges.⁹ A tényállás felderítési kötelezettség célja az, hogy a GVH eldönthesse, mely

* Módosította:1/2021. GVH közlemény 38. pont. Alkalmazása tekintetében ld. a 76. pontot.

** Módosította:1/2021. GVH közlemény 39. pont. Alkalmazása tekintetében ld. a 76. pontot.

⁶ Főv. Törvényszék 104.K.706.606/2020/12. számú ítélete (Vj/42/2018.)

⁷ FKMB 33.Kpk.46.136/2014/6. számú végzése (Vj/42/2013.).

*** Módosította:1/2021. GVH közlemény 40. pont. Alkalmazása tekintetében ld. a 76. pontot.

⁸ Főv. Bír. 3.Kpk.45.935/2011/7. számú végzése (Vj/17/2011.).

⁹ Főv. Bír. 3.Kpk.45.935/2011/7. számú végzése (Vj/17/2011.).

releváns tények és összefüggések azok, amelyek alapján az adott döntés meghozható.¹⁰ Nem jogellenes ezért, ha a GVH az általa bekért adatok egy részét utóbb nem találja a döntés szempontjából relevánsnak.¹¹ Az eljárási bírság kiszabásának nincs olyan törvényi feltétele, amely szerint az kizárólag a határozat érdemi megállapításait érintő tényállásbeli valótlanság esetén alkalmazható.¹² Nem jelenti a közigazgatási hatósági eljárás során érvényesülő alapelvek sérelmét, ha a GVH felderítési kötelezettségének teljesítése körében később esetleg kevésbé relevánsnak megítélt bizonyítást is lefolytatott.¹³ A közigazgatási hatósági eljárás alapelvei a közigazgatási eljárás egészére vonatkoznak, és nem kívánják lerontani az egyébként a bizonyítási és tényállás felderítési kötelezettségek teljesítésével szükségképpen együtt járó eljárások logikáját, hatékonyságát, eredményességét.^{14*}

18. Szükséges ugyanakkor egyértelművé tenni, hogy főszabályként a kötelezettnek az érdemi döntés elleni jogorvoslatok során van lehetősége kifogásolni azt, ha a hatóság a tényállás tisztázási kötelezettsége körében rá nézve kirívóan alaptalan, jogellenes, vagy egyértelműen felesleges, többletköltséget jelentő adatszolgáltatási kötelezettséget rótt. Az eljárás adott szakaszában a kötelezett nem veheti át a hatóság jogkörét annak megítélésére, hogy az eljárás szempontjából milyen adatok a relevánsak,¹⁵ sőt a hatóság kizárólagos hatáskörébe tartozó tényállás-tisztázási kötelezettség okán az ügy vizsgálati szakaszában a bíróság sem foglalhat állást az adatszolgáltatás indokoltsága kérdésében.¹⁶
19. A Tptv. 61. § (1) bekezdésben foglalt magatartás megvalósításának tilalma jogi státusztól függetlenül vonatkozik bármilyen szervezetre vagy személyre, így például érdekképviselői szervezetekre is.¹⁷

IV. Azon esetek, amelyekben nincs helye eljárási bírság kiszabásának

20. Nem alkalmazható eljárási bírság, ha a kötelezett az adatszolgáltatást jogszerűen megtagadhatja. E körben szükséges megjegyezni, hogy a nyilatkozat valamilyen adathoz kapcsolódó ismeret, tapasztalat, mely nem független az adathordozó szubjektumától,¹⁸ így a nyilatkozattétel megtagadásának joga a véleményt, észrevételt, értékítéletet tartalmazó nyilatkozatokra igaz. Ugyanakkor, ha az ügyfélnek adatok szolgáltatására irányuló (azaz

¹⁰ Főv. Bír. 3.Kpk.45.935/2011/7. számú végzése (Vj/17/2011.).

¹¹ Főv. Bír. 3.Kpk.45.935/2011/7. számú végzése (Vj/17/2011.).

¹² Főv. Törvényszék 104.K.706.606/2020/12. számú ítélete (Vj/42/2018.).

¹³ Főv. Bír. 3.Kpk.45.935/2011/7. számú végzése (Vj/17/2011.).

¹⁴ Főv. Bír. 3.Kpk.45.935/2011/7. számú végzése (Vj/17/2011.), Főv. Bír. 3.Kpk.45.730/2011/2. számú végzése (Vj/11/2011.), Főv. Bír. 2.K.32.348/2003/1-1 számú végzése (Vj/127/2001.), Főv. Bír. 3. Kpk.45122/2012/5. számú végzése (Vj/47/2010.).

*Módosította:1/2021. GVH közlemény 41. pont. Alkalmazása tekintetében ld. a 76. pontot.

¹⁵ FKMB 35.Kpk.45.874/2013/8. számú végzése (Vj/23/2011.).

¹⁶ Főv. Bír. 16.Kpk.45.835/2009/4. számú végzése (Vj/42/2009.).

¹⁷ FKMB 38.Kpk.46.218/2014./5. számú végzése (Vj/97/2013.).

¹⁸ FKMB 33. Kpk.46.061/2014/4.

adatszolgáltatási) kötelezettsége van, akkor nincs választási lehetősége arra, hogy nyilatkozik-e vagy sem.^{19*}

21. Az ügyfél akkor tagadhatja meg az adatszolgáltatási kötelezettséget, ha
 - a) ha az érintett adat védelmét szabályozó törvény azt kizárja [Tpvt. 64/B. § (1) bekezdés];
 - b) a nyilatkozattal jogsértést ismerne el azzal, hogy az egyéb, rá nézve terhelő bizonyíték rendelkezésre bocsátását, adat, irat szolgáltatását ilyenkor sem tagadhatja meg [Tpvt. 64/B. § (3) bekezdés];
 - c) az olyan iratra vagy iratrészre vonatkozik, amely valamely közhatalmi eljárásban az ügyfél védekezéshez való joga gyakorlásának érdekében, illetve annak keretében, az ügyvédi tevékenységet gyakorló és az ügyfél, mint annak ügyfele közötti kommunikáció során keletkezett, vagy az ilyen kommunikáció során elhangzottakat rögzíti, és e jellege magából az iratból is kitűnik [Tpvt. 65/C. § (1) bekezdés].
22. Az adatszolgáltatásra kötelezett harmadik személy a tanúra vonatkozó szabályok szerint tagadhatja meg az adatszolgáltatási felhívás teljesítését [az Ákr.-nek a Tpvt. 64/B. § (6) bekezdése és a Tpvt. 64/D. § (3) bekezdése útján alkalmazandó 66. § (3) bekezdése szerint], ha
 - a) a kötelezett ügyfélnek a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény szerinti hozzátartozója (a jogi személy ügyfél hozzátartozója kapcsán irányadóak a 26. b) pontban foglaltak);
 - b) az adatszolgáltatással saját magát vagy hozzátartozóját bűncselekmény elkövetésével vádolná, (e mentesség kizárólag azon kérdésekre vonatkozik, amelyek tekintetében megállapítható annak lehetősége, hogy a tanú adott nyilatkozattal saját magát vagy hozzátartozóját bűncselekmény elkövetésével vádolná);
 - c) az adatszolgáltatásra kötelezett médiatartalom-szolgáltató, vagy vele munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban álló személy, és az adatszolgáltatással a számára a médiatartalom-szolgáltatói tevékenységgel összefüggésben információt átadó személy kilétét felfedné;
 - d) az adatszolgáltatásra kötelezett a minősített adatnak minősülő tény vonatkozásában nem kapott felmentést a titoktartás alól, azzal, hogy a Tpvt. 64/D. § (1) bekezdése alapján, ha az érintett adat védelmét szabályozó külön törvény azt nem zárja ki, akkor a személyes és védett adatról is meghallgatható, illetve köteles azt a GVH rendelkezésére bocsátani. A védett adat tekintetében – a minősített adat kivételével – a titoktartás alóli felmentést megadottnak kell tekinteni.
23. Az irányadó bírói gyakorlat alapján ezek mellett az adatszolgáltatásra kötelezett csak abban a szűk és kivételes esetben mentesülhet adatszolgáltatási kötelezettsége alól, ha az

¹⁹ Főv. Törvényszék 30.K.701.106/2020/4. számú ítélete (Vj/53/2017.)

*Módosította: 1/2021. GVH közlemény 42. pont. Alkalmazása tekintetében ld. a 76. pontot.

adatszolgáltatási határidő lejárta előtt kétséget kizáróan bizonyítja,²⁰ hogy az adatszolgáltatási felhívás

- érthetetlen, ellentmondó, önmagában teljesíthetetlen,²¹ vagy
- az ügy tárgyával összefüggést – az ügy részletei értékelésének szüksége nélkül is – nyilvánvalóan nem mutat. Ez utóbbi körben a bizonyítás tehát a kötelezettet terheli;²² ennek megfelelően szükséges a felhívás jogszerű megtagadásához az ehhez szükséges tények, körülmények ok- és tényszerű bizonyítása.²³

24. Szintén megtagadható az adatszolgáltatás, ha a Tptv. 64/B. § (2) bekezdésére figyelemmel az adat a GVH számára hozzáférhető.
25. Valamennyi fent említett eset fennállása esetén javasolt, hogy az adatszolgáltatásra kötelezett jelezze ezt a GVH felé még az adatszolgáltatási határidő lejárta előtt. Amennyiben ugyanis a kötelezett előzetes egyeztetés nélkül az adatszolgáltatásában megalapozatlanul hivatkozik fenti körülményekre, akkor a GVH eljárási bírságot alkalmazhat vele szemben.^{24*}

V. Az eljárási bírság jogalapjának vitására nem alkalmas hivatkozások

26. A GVH részére teljesítendő adatszolgáltatási kötelezettség az alábbi indokokra történő hivatkozás esetén sem tagadható meg vagy teljesíthető hiányosan, illetve késedelmesen. Ezzel összefüggésben a következő indokok alapján igazolási kérelem sem fogadható el, illetve ezek az indokok nem jelentenek akadályt az eljárási bírság kiszabására:
- a) az a hivatkozás, hogy a GVH-nak nincs az ügyben hatásköre,²⁵ – ennek megítélése a GVH, illetve a GVH döntését felülvizsgáló bíróság hatásköre, arra az adatszolgáltatásra kötelezett nem jogosult;
 - b) az adatszolgáltatásra kötelezett eljárás alá vont nem ért egyet az eljárásba történő bevonásával vagy az eljárás tárgyával,²⁶
 - c) a kért információk nem tartoznak az ügy érdekéhez,²⁷ kivéve, ha a 31. pontban foglalt feltételek teljesülnek;
 - d) az a körülmény, hogy a kért információkat a GVH utóbb nem használja/használta fel a döntéshozatal során;

²⁰ Főv. Bír. 3.Kpk.45.122/2012/5. számú végzése (Vj/47/2010.).

²¹ A kért adatok nem állnak rendelkezésre.

²² Főv. Bír. 3.Kpk.46.368/2009/2. számú végzés (Vj/152/2008.), és 2.Kpk.45.980/2007/14. számú végzése (Vj/110/2007.).

²³ FKMB 35.Kpk.45.874/2013/8. számú végzése (Vj/23/2011.).

²⁴ Főv. Törvényszék 30.K.701.106/2020/4. számú ítélete (Vj/53/2017.).

*Módosította:1/2021. GVH közlemény 43. pont. Alkalmazása tekintetében ld. a 76. pontot.

²⁵ Főv. Bír. 3.Kpk.45.730/2011/2. számú végzése (Vj/11/2011.), Főv. Bír. 7.Kpk.45.029/2010/4. számú végzése (Vj/93/2009.).

²⁶ A Versenytanács Vj/69-62/2013. számú végzése.

²⁷ Főv. Bír. 2.Kpk.45.980/2007/14. számú végzése (Vj/110/2007.).

- e) a kért információk korlátozottan megismerhető adatot tartalmaznak (ezeket ugyanis a GVH a Tpv. 64/B. § (1) bekezdése, valamint a Tpv. 64/D. § (1) bekezdése alapján megismerheti és kezelheti²⁸), e körben az sem elfogadható hivatkozás, hogy az adatszolgáltatásra kötelezett az adatszolgáltatás megtagadásával ügyfelei személyes adatait kívánta megóvni, vagy a Tpv. 64/B. § (6) bekezdése alapján adatszolgáltatásra kötelezett a kért adatok átadására vonatkozó, a Tpv. rendelkezéseinél speciálisabb jogszabályhelyet a GVH-tól eltérő módon értelmezi;²⁹
- f) a kért információk, adatok beszerzése vagy az adatok csoportosítása többletköltséggel és többletmunkával jár;³⁰
- g) az adatszolgáltatási kötelezettség célszerűtlen, szükségtelen (beleértve azt az esetet is, amikor a kötelezett a GVH-hoz benyújtott iratok titokmentes változata benyújtásának szükségtelenségére hivatkozik),³¹ – a tényállás feltárása ugyanis a GVH és nem a kötelezett vállalkozás feladata, ezért nem az adatszolgáltatásra kötelezett kompetenciája annak előzetes elbírálása, hogy valamely adatszolgáltatás teljesítése szükséges-e vagy sem a tényállás feltárásához, s ha igen, milyen körben³² – kivéve ismét, ha a 31. pontban foglalt feltételek teljesülnek;
- h) a vállalkozás törvényes képviselője külföldön tartózkodik, szabadságon van, beteg,³³ vagy a vállalkozásnak belső adminisztrációs nehézségei adódtak,³⁴

Jogszerű és megalapozott elvárás az, hogy a gazdasági társaság úgy szervezze a munkáját, adminisztrációját, nyilvántartását, hogy adott esetben bármelyik hatóság felhívásának a megszabott határidőn belül eleget tudjon tenni. Az adatszolgáltatási kötelezettség teljesítése szempontjából irreleváns, hogy a gazdasági társaság belső struktúrája miatt nem teszi lehetővé, hogy a vezető tisztségviselői kompetenciába tartozó feladatokat más személy is képes legyen teljesíteni. A törvényes képviselő betegségével kapcsolatosan pedig a bíróság aláhúzta, hogy ezzel összefüggésben azt is bizonyítani kell, hogy a törvényes képviselő fizikailag volt akadályozott abban, hogy az iratokat olyan személyhez juttassa el, aki azt a nevében benyújtja, vagy a kért adatokra a törvényes képviselőn kívül más érdemben nyilatkozni nem tud.³⁵ Amennyiben a versenyfelügyeleti eljárás ügyfele társas vállalkozás, és a vállalkozás mulaszt, akkor e mulasztás miatt a társaság valamely tagja vagy vezetője személyében fennálló okra hivatkozással kimentésének csak akkor van helye, ha a vállalkozás egyértelműen – többes mulasztás esetén minden egyes mulasztás vonatkozásában – bizonyítja, hogy az általa hivatkozott személyi körülmény objektív ténybeli és jogi

²⁸ FKMB 36.Kpk.46.627/2014/5. számú végzése (Vj/11/2014.) szerint a GVH jogosult bekérni a mobiltelefonhoz tartozó cellaazonosító adatokat és a cella földrajzi helyének meghatározását lehetővé tevő információkat. Illetve lásd: Föv. Bír. 16.Kpk.45.835/2009/4. számú végzése (Vj/42/2009.).

²⁹ FKMB 36.Kpk.46.627/2014/5. számú végzése (Vj/11/2014.).

³⁰ FKMB 35.Kpk.45.874/2013/8. számú végzése (Vj/23/2011.). A hatóság által okozott kár külön úton követelhető.

³¹ A Versenytanács Vj/60-109/2014. számú végzése.

³² Föv. Bír. 3.Kpk.45.730/2011/2. számú végzése (Vj/11/2011.).

³³ Föv. Bír. 3.Kpk.46.368/2009/2. számú végzése (Vj/152/2008.).

³⁴ Föv. Bír. 3.Kpk.46.086/2011/2. számú végzése (Vj/125/2010.).

³⁵ Föv. Bír. 2.Kpk.45.792/2007/23. számú végzése (Vj/73/2007.).

akadályát képezte annak, hogy a felhívásnak a vállalkozás is – mint személy- és/vagy vagyonegyesítő jogalany – eleget tehessen.³⁶

- i) az, hogy a GVH az érdemi határozatát az ügyintézési határidőt túllépve hozta meg. A közigazgatási hatóság esetleges mulasztása és az ügyfél mulasztása között ily módon tehát nincs értékelhető összefüggés, így a kérelmezőnek ilyen esetben is teljesítenie kell a jogszabályból vagy hatósági rendelkezésből fakadó kötelezettségeit,³⁷ az ügyintézési határidő esetleg túllépése nem fosztja meg a GVH-t az eljárási jogosultságától. A Tpvt. rendelkezéseiben továbbá nincs meghatározva, hogy az eljárási bírság kiszabásának milyen időn belül van helye, ezért nem kizárt, hogy az eljárást befejező érdemi döntést követően kerüljön sor az eljárási bírság kiszabására;³⁸
- j) az a körülmény, hogy a kötelezett adatszolgáltatási kötelezettségének utólagosan eleget tett, illetve hogy annak milyen mértékben tett eleget, a mulasztás megítélése szempontjából nem bír relevanciával, legfeljebb enyhítő körülményként értékelhető a bírság kiszabásánál;³⁹
- k) a GVH tényállásfeltáró munkája során a valótlan/félrevezető/ellentmondó adatok korrigálására utóbb sor került;⁴⁰
- l) önmagában az a körülmény, hogy a kért adatok a másik eljárás alá vont vagy adatszolgáltatásra kötelezett által teljesíthető adatszolgáltatásból megismerhetővé váltak;⁴¹
- m) a kérdések nem voltak az adatszolgáltatásra kötelezett számára értelmezhetőek (ha az adatszolgáltatási határidő lejárt előtt erre vonatkozó egyeztetést a GVH-val nem kezdeményezett);⁴²
- n) a versenyfelügyeleti eljárást megelőző bejelentés alapján folytatott vagy panaszos eljárás, illetve az érintett versenyfelügyeleti eljárás során korábban megfelelő, a GVH által elfogadható választ nyújtott be;⁴³
- o) fúziós eljárásban tett azon hivatkozás, hogy a kért adatok már rendelkezésre állnak a GVH-nál, ha azok egy korábbi eljárásban benyújtott, már nem aktuális adatok, illetve, hogy a kért adatokat a megfelelő szakértelemmel a már rendelkezésre álló adatokból, illetve más forrásokból a GVH maga is előállíthatja;⁴⁴
- p) a helyszíni kutatás során lehetősége volt a GVH-nak bármely iratanyag lefoglalására.^{45*}

³⁶ Föv. Bír. 2.Kpk.45.792/2007/23. számú végzése (Vj/73/2007.).

³⁷ FKMB 33.Kpk.46.318/2014/7. számú végzése (Vj/29/2011.), ill. FKMB 33.Kpk.46.136/2014/6. számú végzése (Vj/42/2013.).

³⁸ FKMB 34.Kpk.46.520/2014/6. számú végzése (Vj/65/2012.).

³⁹ Föv. Bír. 11.Kpk.45.811/2009/4. számú végzése (Vj/46/2009.).

⁴⁰ FKMB 33.Kpk.45.954/2014/4. számú végzése (Vj/96/2010.).

⁴¹ Föv. Bír. 2.Kpk.45.465/2010/7. számú végzés (Vj/111/2009.).

⁴² FKMB 39.Kpk.45.272/2014/12. számú végzése (Vj/23/2011.), illetve 36.Kpk.45.315/2013/6. számú végzése (Vj/14/2011.).

⁴³ A Versenytanács Vj/107-50/2014. számú végzése.

⁴⁴ Föv. Törvényszék 103.K.706.640/2020/7. számú ítélete (Vj/8/2020.).

⁴⁵ Föv. Törvényszék 30.K.701.106/2020/4. számú ítélete (Vj/53/2017.).

VI. Adatszolgáltatási kötelezettség teljesítésére nyitva álló határidő megsértése alóli mentesülés

27. A Tptv. 56. §-a értelmében nem minősül a hiánypótlásra, adat vagy irat szolgáltatására, illetve a nyilatkozattételre előírt határidő vagy határnap elmulasztásának, ha a kötelezettnek a határidő lejártát vagy a határnapot megelőzően benyújtott indokolt kérelmére a vizsgáló vagy az eljáró versenytanács a határidőt meghosszabbítja, vagy a kötelezettség teljesítésére új határnapot ír elő. A határidő-hosszabbítási kérelem benyújtására rendelkezésre álló határidő elmulasztása miatt igazolási kérelem előterjesztésének nincs helye.
28. A GVH tehát a kötelezett számára előírt határidő lejárta előtt benyújtott kérelmére végzéssel módosíthatja az adatszolgáltatási kötelezettség teljesítésére adott határidőt. Ez azonban csak lehetőség a GVH számára és nem kötelezettség, így ha az nem indokolt, akkor egyáltalán nem köteles meghosszabbítani a határidőt, illetve nem köteles azt a kérelem szerinti mértékben megtenni. A póthatáridő kitűzése mellőzhető például akkor is, ha az adatszolgáltatásra kötelezett többedik alkalommal mulaszt az eljárás során, ideértve azt az esetet is, amikor korábban adott póthatáridőt mulasztott a kötelezett.
29. Míg a teljesítési határidő lejárta előtt az adatszolgáltatásra kötelezett indokolással ellátott, az adatszolgáltatás teljesítésére meghatározott határidő hosszabbítása iránti kérelmet nyújthat be, addig a teljesítési határidő eredménytelen lejártát követően az adatszolgáltatásra kötelezett – az elmulasztott adatszolgáltatás pótlásával egyidejűleg⁴⁶ – igazolási kérelmet terjeszthet elő⁴⁷ a GVH felé, ha a határidőre történő teljesítést önhibáján kívül mulasztotta el. Önhibán kívüli mulasztásnak tekinthető például, ha
- a posta mulasztása okán az adatszolgáltatásra kötelezett részére nem megfelelően vagy nem időszerűen lett kézbesítve a GVH végzése;⁴⁸
 - egyéni ügyvéd vagy jogi képviselő nélkül eljáró egyéni vállalkozó megfelelően igazolja (pl. kórházi zárójelentéssel), hogy akadályozva volt a GVH adatszolgáltatásra kötelező végzése határidőben való teljesítésében;
 - jogi képviselő nélkül eljáró ügyfél magyar nyelvet nem beszélő törvényes képviselőjének hosszabb időbe telt az adatszolgáltatási kötelezettség megértése és megfelelő teljesítése.
30. Egyebekben a GVH az igazolási kérelmek elbírálásánál figyelembe veszi a bírói gyakorlatban kiemelt szempontokat, így különösen, hogy társas vállalkozások, ügyvédi

*Módosította: 1/2021. GVH közlemény 44. pont. Alkalmazása tekintetében ld. a 76. pontot.

⁴⁶ A Tptv. 57. § (2) bekezdése alapján az igazolási kérelemre egyebekben az Ákr. rendelkezéseit kell alkalmazni. Az Ákr. 53. § (4) bekezdése szerint a határidő elmulasztása esetén az igazolási kérelemmel egyidejűleg pótolni kell az elmulasztott cselekményt is, ha ennek feltételei fennállnak.

⁴⁷ Az Ákr. 53. § (1) bekezdése szerint, aki az eljárás során valamely határnapot, határidőt önhibáján kívül elmulasztott, igazolási kérelmet terjeszthet elő.

⁴⁸ Ezen kimentési ok abban az esetben alkalmazható, amennyiben az adatszolgáltatásra felhívó végzés határnapra való teljesítést ír elő.

irodák, jogi személyek esetében az adminisztratív, belső munkaszervezési, személyes okokra hivatkozás általában nem szolgálhat önhibán kívül okként.

31. Ha az eljárási bírság az adatszolgáltatás teljesítésére meghatározott határidő eredménytelen letelte miatt már kiszabásra került, és a kötelezett az igazolási kérelemmel vagy kézbesítési vélelem megdöntése iránti kérelemmel együtt vagylagosan fellebbezést is előterjeszt, a GVH először az igazolási kérelem/kézbesítési vélelem megdöntése iránti kérelem tárgyában hoz döntést, utána bírálja el a fellebbezést. Ha a GVH az igazolási -, illetve a kézbesítési vélelem megdöntése iránti kérelemnek helyt ad, a kérelmet benyújtó személyt eljárásjogi szempontból olyan helyzetbe kell hozni, mintha nem mulasztott volna. Ennek érdekében a GVH az elmulasztott határidőt vagy határnapot megtartottnak tekinti és az eljárási bírságot kiszabó végzését módosítja vagy visszavonja, illetve egyes eljárási cselekményeket – amennyiben indokolt – megismétli.⁴⁹
32. Ha a kötelezett (a meghosszabbított) határidőben, illetve az igazolási kérelem benyújtásával egyidejűleg nem nyújtja be az adatszolgáltatást, akkor eljárási bírság kiszabásának lehet helye.

VII. Az eljárási bírság kiszabásának jogalapja, keretei

33. A Tpvt. 61. § (1) bekezdése szerint eljárás bírság kiszabása alapjául szolgál az eljárás elhúzására, a valós tényállás feltárásának megghiúsítására irányuló, vagy azt eredményező magatartás és cselekmény, illetve kötelezettség önhibából történő megszegése.

VII.1 Az eljárás elhúzására irányultság

34. A bírói gyakorlat⁵⁰ alapján az irányultságra (mint szubjektív elemre) általánosságban a feltárt tényállásban megállapított objektív külső körülményekből lehet következtetni. A fő szempont e körben az adott szituációban tanúsított viselkedés, amit erősíthetnek vagy gyengíthetnek a vizsgált magatartást megelőzően, és azt követően tanúsított cselekmények.
35. Az eljárás elhúzására irányuló magatartásra az eljárási bírság kiszabásának alapjául szolgáló magatartás összes egyedi körülményeit figyelembe véve például abban az esetben lehet következtetni, ha az adatszolgáltatásra kötelezett a kérelemre adott második póthatáridőt követően sem szolgáltat adatot, hanem ismételt határidő-hosszabbítási kérelmet terjeszt elő.⁵¹

VII.2 A valós tényállás felderítésének megghiúsítására irányultság

36. A bírói gyakorlat alapján a valós tényállás felderítésének megghiúsítására irányultság akkor állapítható meg, ha a kötelezett jobb tudomása ellenére,⁵² illetve alapos ok nélkül nem teljesítette megfelelően vagy tagadta meg az adatszolgáltatást.

⁴⁹ Az Ákr. 54. §-a alapján.

⁵⁰ Főv. Bír. 7.Kpk.45.029/2010/4. számú végzése (Vj/93/2009.).

⁵¹ Főv. Bír. 2.Kpk.45.792/2007/23. számú végzése (Vj/73/2007.).

⁵² Főv. Bír. 2.K.32.348/2003/1-1. számú végzése (Vj/127/2001.), illetve FKMB 33.Kpk.45.954/2014/4. számú végzése (Vj/96/2010.).

37. A bírói gyakorlat⁵³ által kimunkált értelmezés szerint az adatszolgáltatásra kötelezett jobb tudomása ellenére nem tesz eleget a GVH felhívásának, különösen akkor, ha többszöri figyelmeztetés ellenére tagadja meg az adatszolgáltatás teljesítését, illetve ha a kötelezett az adatszolgáltatás benyújtásakor bizonyíthatóan tudatában van annak, hogy az általa szolgáltatott adatok, nyilatkozatok nem felelnek meg a valóságnak.⁵⁴ Ilyen esetnek tekinthető például, ha az adatszolgáltatásra kötelezett azt állítja, hogy nem rendelkezik a GVH által kért adatokkal, viszont a GVH-nak más forrásból (például piaci szereplők, más hatóság) tudomása van arról, hogy az adatszolgáltatásra kötelezett rendelkezik ezekkel, illetve az eljárás egy későbbi szakaszában kiderül, hogy a kötelezett bizonyíthatóan valótlant állított az adatszolgáltatásban, vagy nem teljes körű adatszolgáltatást teljesített az eljárás korábbi szakaszában (például a GVH saját elemzése során derül erre fény).
38. Az adatszolgáltatásra kötelezett alapos ok nélkül tagadja⁵⁵ meg, vagy nem teljesíti megfelelően az adatszolgáltatást például, ha
- egymásnak ellentmondó nyilatkozatokat tesz;
 - megtagadja az adatszolgáltatási kötelezettség teljesítését, ideértve azt az esetet is, amikor a megtagadás alapjául pusztán a hatóság hatáskörének hiányára hivatkozás szolgál (a bíróság kiemelte, hogy abban az esetben, ha az eljárás alá vont vállalkozás akár csak egyetlen, az eljárás szempontjából kulcsfontosságú információt elhallgat, azzal a tényállás tisztázását veszélyezteti);
 - ha a kötelezett nem teljes körű nyilatkozatot tesz, valamely körülményt elhallgat;
 - a feltett kérdések szükségtelenségére, irrelevanciájára hivatkozik.
39. A valós tényállás feltárásának megghiúsítására irányulónak tekinthető a GVH ügyfeleként eljárás alá vont vállalkozás azon magatartása, hogy honlapján közzétett állásfoglalással kísérletet tesz a GVH által harmadik személyként megkeresett vállalkozások befolyásolására⁵⁶, valamint az eljárás alá vont vállalkozás képviselőjének azon magatartása is, mely során az eljárásban tanúként meghallgatni kívánt személyt felkereste és a vallomástétel opcionális voltáról tájékoztatta, hiszen ezáltal szándékosan olyan helyzetet teremtett, melyben csökkent a tanú meghallgatáson való részvételének és így a tényállás tisztázásának a valószínűsége.⁵⁷

VII.3 Az eljárás elhúzásának eredménye

40. Az eljárás elhúzása, illetve a tényállás-feltárás megghiúsulása mint eredmény tekintetében közös, hogy a megbírságot magatartása és az eljárás elhúzása, illetve a tényállás feltárásának megghiúsulása mint eredmény között ok-okozati összefüggésnek kell fennállnia.

⁵³ Föv. Bír. 7.Kpk.45.059/2010/2. számú végzése (Vj/93/2009.), Föv. Bír. 3.Kpk.45.935/2011/7. számú végzése (Vj/17/2011.).

⁵⁴ A Versenytanács Vj/34-154/2015. számú végzése.

⁵⁵ Föv. Bír. 2Kpk.45.036/2009/8. számú végzése (Vj/29/2008.), Föv. Bír. 11.Kpk.45.811/2009/4. számú végzése (Vj/46/2009.), a Versenytanács Vj/23-164/2011. számú végzése, a Versenytanács Vj/96-309/2010. számú végzése.

⁵⁶ FKMB 38.Kpk.46.218/2014./5. számú végzése (Vj/97/2013.).

⁵⁷ A Versenytanács Vj/38-142/2016. számú végzése.

41. Az eljárás elhúzását eredményezi különösen, amikor a kötelezett az adatszolgáltatási kötelezettségnek nem tesz eleget határidőben, ehhez kapcsolódóan a kötelezett magatartása folytán további eljárási cselekmények (pl. újabb adatkérés, jogsegély kérelem kiküldése, meghallgatások elrendelése) foganatosítása válik szükségessé. Ebben az esetben a magatartás e célra irányultságának külön megállapítása nem szükséges.⁵⁸ Amennyiben tehát a magatartás következtében megvalósul az eljárás elhúzása, az eljárási bírság kiszabható, függetlenül attól, hogy az adott magatartás ténylegesen az eljárás elhúzására irányult-e. Ugyanakkor a magatartás és az eredmény közötti ok-okozati összefüggés fennálltának követelményére tekintettel szükséges az is, hogy az adott magatartás miatt ténylegesen is bemutatható módon később kerülhet csak sor bizonyos eljárási cselekmények megtételére.⁵⁹ Több ügyfeles ügyekben az eljárás elhúzásának eredménye akkor állapítható meg, ha bizonyítható, hogy az eljárás elhúzásának eredménye az adott ügyfél magatartására vezethető vissza.⁶⁰

VII.4 A valós tényállás feltárásának meghíúsulásának eredménye

42. A valós tényállás feltárásának meghíúsulása, mint eredmény megállapíthatóságának nem akadálya, hogy az adatközlés a bírság kiszabása napjáig nem történt meg⁶¹, mert az eredmény megállapítása az ügyet lezáró érdemi döntés fényében állapítható csak meg.*

VII.5. A Tpv. 61 §-ában foglalt több fordulat megvalósulása

43. A GVH a Tpv. 61. §-ában foglalt több fordulat megvalósulása miatt is kiszabhat eljárási bírságot.⁶² A bírói gyakorlat alapján az adatkérő végzésben foglalt kötelezés teljesítésének elmulasztása, vagy az adatszolgáltatási kötelezettség megtagadása önmagában is alkalmas az eljárás elhúzására (amennyiben a 49. pontban írt feltételek teljesülnek), a bizonyítási eljárás akadályozására, a valós tényállás feltárásának meghíúsítására, így megalapozza a bírság kiszabását.⁶³
44. Amennyiben a kötelezett előzetesen nem jelzi a GVH-nak az adatszolgáltatás teljesítésével kapcsolatos problémáit, és a benyújtott adatok hiányosak, akkor a GVH-nak nincsen hiányok pótlása iránti felhívás kibocsátására vonatkozó kötelezettsége, az eljárási bírság kiszabható.⁶⁴

⁵⁸ Főv. Bír. 7.Kpk.45.029/2010/4. számú végzése (Vj/93/2009.), 7.Kpk.45.059/2010/2. számú végzése (Vj/93/2009.), ill. 3.K.45.710/2011/2. számú végzése (Vj/114/2010.).

⁵⁹ Főv. Bír. 7.Kpk.45.029/2010/4 számú végzése (Vj/93/2009.).

⁶⁰ FKMB 33.Kpk.46.318/2014/7. számú végzése (Vj/29/2011.), illetve 34.Kpk.46.054/2015/11. számú végzése (Vj/8/2012.).

⁶¹ Főv. Törvényszék 104.K.706.606/2020/12. számú ítélete (Vj/42/2018.)

*Módosította: 1/2021. GVH közlemény 45. pont. Alkalmazása tekintetében ld. a 76. pontot.

⁶² Főv. Bír. 2.Kpk. 45.980/2007/14. számú végzése (Vj/110/2007.), Főv. Bír. 2.Kpk.45465/2010/7. számú végzése (Vj/11/2009.), FKMB 35.Kpk.45.874/2013/8. számú végzése (Vj/23/2011.), FKMB 39.Kpk.45.272/2014/12. számú végzése (Vj/23/2011.), FKMB.34.Kpk.44.841/2013/11. számú végzése (Vj/50/2010.), FKMB 34.Kpk.46.151/2014/6. számú végzése (Vj/111/2013.).

⁶³ Főv. Bír. 3.Kpk. 45.730/2011/2. számú végzése (Vj/11/2011.).

⁶⁴ FKMB 39.Kpk.45.272/2014/12. számú végzése (Vj/23/2011.).

VIII. Az eljárási bírság típusának meghatározása

45. A Tpvt. 61. §-a az eljárási bírság két típusát különbözteti meg: az egyösszegű és a napi bírságot.
46. A Tpvt. 61. § (4) bekezdés szerinti napi összegű eljárási bírság kiszabását a 2018. január 1. napját követően indult versenyfelügyeleti eljárások esetén már kifejezetten csak lehetőségként szabályozza a törvény, mely alapján a vizsgáló vagy az eljáró versenytanács mérlegelési jogkörében határoz a napi összegű eljárási bírság kiszabásáról, mely módosítás indoka, hogy bizonyos esetekben a napi összegben meghatározott eljárási bírság nem alkalmas betölteni a teljesítésre ösztönző funkcióját.
47. A Tpvt. 61. § (4) bekezdése egyértelművé teszi, hogy napi összegű eljárási bírság kiszabására kizárólag határidőhöz kötött és még nem teljesített eljárási kötelezettség esetén van lehetőség oly módon, hogy a kötelezett az eljárási bírságot az azt kiszabó végzés véglegessé válásától az eljárási kötelezettség teljesítéséig terjedő időszakra köteles megfizetni.
48. A napi összegben meghatározott eljárási bírság megállapítására havonként kerül sor; ugyanazon eljáráson belül, – ha az eljárásjogi szabálysértések természete eltérő – akkor egyaránt kiszabható napi és egyösszegű bírság; amennyiben a napi összegben meghatározott bírság kiszabása nem indokolt, úgy a GVH egyösszegű bírságot szab ki.

IX. Az eljárási bírság mértékének meghatározása

49. A versenyfelügyeleti eljárások során kiszabott eljárási bírságok tekintetében, így különösen a bírság mértékének megállapítása kapcsán irányadó szempontokat a Tpvt. 61. §-a tartalmazza.
50. A bírság mértékének meghatározásához a Tpvt. 61. § mellett a 78. §-ának (2) bekezdését, illetve annak alapján a Tpvt. 24. §-ának (3) bekezdését és a 27. §-ának (7) bekezdését kell alkalmazni. Amennyiben a kötelezettek az eljárási bírságot kiszabó végzés meghozatalát megelőző üzleti évben elért nettó árbevételéről nem áll rendelkezésre hiteles adat, az utolsó hitelesen lezárt üzleti év nettó árbevételét veszi figyelembe a GVH.⁶⁵
51. Tekintettel arra, hogy a Tpvt. 61. § (6) bekezdésében meghatározott szempontok – tartalmukat tekintve, a felróhatóság szempontjának kivételével – lényegében megegyeznek a korábban a Ket. 61. § (4) bekezdésében meghatározott szempontrendszerrel, ezért a GVH a 2018. január 1. napját követően indult versenyfelügyeleti eljárások során továbbra is irányadónak tekinti a 2017. december 31. napját megelőzően indult versenyfelügyeleti eljárások során kiszabott eljárási bírsággal kapcsolatos gyakorlatát, – beleértve az ezek kapcsán kialakult és irányadónak tekintendő bírósági gyakorlatokat is, a felróhatóság vizsgálata, valamint a méltányosság alkalmazása körében kialakult gyakorlat kivételével. A

⁶⁵ FKMB 36.Kpk.45.844/2015/7. számú végzése (Vj/65/2012.).

2018. január 1. napját követően indult versenyfelügyeleti eljárások során kiszabásra kerülő eljárási bírságok mértékének meghatározása tekintetében ugyanis a GVH a kötelezettségszegés szubjektív oldalát, az érintett magatartásának a felróhatóságát nem vizsgálja, azt a bírság kiszabása körében nem veheti figyelembe, valamint a méltányosság kérelmezésére az ügyfeleknek nincs jogszabályi lehetősége.

IX.1 Mérlegelési keretek

52. Az eljárási bírság mértékére vonatkozó döntését a GVH minden esetben egyedileg, az adott eljárási kötelezettségszegés körülményeinek mérlegelésével hozza meg.
53. Az eljárási bírságot a megbírságolt személy eljárás során tanúsított magatartása alapozza meg, függetlenül attól, hogy az ügy érdemében hogyan dönt majd a GVH.
54. Az eljárási bírság egy eljárásban, ugyanazon kötelezettség ismételt megszegése vagy más kötelezettségszegés esetén ismételten is kiszabható. A bírság az eljárás bármely szakaszában kiszabható, ismételt alkalmazásának törvényi korlátja nincs, annak nem feltétele a korábbi döntés jogerőre emelkedése.⁶⁶
55. Nincs annak jelentősége, hogy a kötelezett mulasztása miatt a hiányok mekkora hányadát teszik ki még az elvégzendő feladatoknak, ha a kötelezett mulasztása közrehatott abban, hogy a hatóságnak további eljárási cselekményeket kellett elvégeznie.⁶⁷
56. Az eljárási bírság kiszabása során az eset egyedi körülményeit a Tptv. 61. § (6) bekezdésében szereplő valamennyi törvényi mérlegelési szempont keretében kell értékelni. Ennek megfelelően az eljárási bírságnak hatékonynak, arányosnak és visszatartó erejűnek kell lennie, és kiszabásánál a GVH-nak figyelembe kell vennie
 - a) a jogellenes magatartás súlyát,
 - b) az érintett vagyoni helyzetét és jövedelmi viszonyait – ha az erre vonatkozó adatok rendelkezésre állnak, továbbá
 - c) az eljárási bírságnak ugyanabban az eljárásban történő ismételt kiszabása esetén az előző bírságolások számát és mértékét.*
57. A Tptv. 46. § (2) bekezdés i) pontja alapján az Ákr. rendelkezéseit kell alkalmazni az e törvényben foglaltakkal összhangban a határozatra és végzésre vonatkozóan. Az Ákr 81. § (1) bekezdés alapján az eljárási bírságot kiszabó döntés indokolásának tartalmaznia kell a mérlegelés és a döntés indokait, valamint az azt megalapozó jogszabályhelyek megjelölését.^{68*}
58. Nem eleve kizárt a Tptv. 61. § (6) bekezdésében kifejezetten nem említett szempont eljárási bírság összegének meghatározása körében való mérlegelése, de az eljárási bírságot kiszabó

⁶⁶ Föv. Bír. 16.Kpk.45.835/2009/4. számú végzése (Vj/42/2009.).

⁶⁷ FKMB.34.Kpk.44.841/2013/11. számú végzése (Vj/50/2010.).

*Módosította: 1/2021 GVH közlemény 46. pont. Alkalmazása tekintetében ld. a 76. pontot.

⁶⁸ A Versenytanács Vj/23-121/2011. számú végzése.

*Módosította: 1/2021 GVH közlemény 47. pont. Alkalmazása tekintetében ld. a 76. pontot.

végzés indoklásából ki kell tűnnie, hogy az adott szempont mely törvényi mérlegelési körülmény körében és milyen okból hatott közre a bírság összegének meghatározása során.⁶⁹

59. A Versenytanács az Ákr. 119. § (4) bekezdése szerint a fellebbezési eljárás során a fellebbezésben foglaltakhoz nincs kötve, a megtámadott végzést az előadottaktól függetlenül is megvizsgálhatja. A Versenytanács a fellebbezési eljárás során súlyosíthatja (megemelheti) a vizsgáló által kiszabott eljárási bírság összegét,⁷⁰ és arányosítással csökkentheti is a bírság összegét annak függvényében, hogy a bírság összegének meghatározása során közreható körülmények közül végül a fellebbezési eljárásban a Versenytanács szerint melyek fogtak helyt.⁷¹
60. A kiszabott bírság összege nem haladhatja meg a törvényi maximumot, és a teljesítőképességhez is mérten a mulasztással arányos anyagi hátrányt kell kifejeznie.⁷²
61. A GVH az eljárási bírság kiszabása során a vagyoni/jövedelmi viszonyok körében értékeli a megbírságolt tényleges vagyoni helyzetét.

IX.2 A bírság összegének meghatározása körében semleges szempontok

62. A bírság összegének meghatározása szempontjából nincsen jelentősége a korábban más vállalkozásokkal szemben kiszabott bírságoknak.⁷³ Más egyedi ügyekben kiszabott bírság, illetve ezzel összefüggésben a GVH – egyedi ügytől eltekintő – bírságolási gyakorlata nem releváns körülmény.⁷⁴
63. Nem hathat ki a versenyfelügyeleti eljárás során kiszabott eljárási bírság mértékére az eljárás alá vonttal szemben folytatott másik eljárás, a versenyfelügyeleti eljárást megelőző panasszal, bejelentéssel kapcsolatos eljárás során tanúsított magatartás.
64. Nem kizárt az sem, hogy már az első alkalommal a bírság maximális összegét állapítsa meg a GVH. A Tptv. 61. §-ból nem vezethető le olyan korlátozás, hogy első alkalommal ne lehetne a bírság maximális összegét kiszabni, ha a GVH a magatartás összes körülményeit figyelembe véve a Tptv. 61. § (6) bekezdése szerinti mérlegelés során úgy ítéli meg, hogy a bírság maximumának kiszabása indokolt lehet.
65. Teljesen közömbös az alapul vett árbevétel szempontjából az, hogy az milyen összetevőkből áll. A jogalkotó nem kívánt különbséget tenni a bírsággal sújtott gazdasági társaság árbevételének értékelésénél.⁷⁵

IX.3 Súlyosító körülmények

66. Az eljárási bírság alapjául szolgáló legsúlyosabb jogsértés az, ha az adatszolgáltatásra kötelezett vállalkozás magatartásának eredményeként a valós tényállás feltárásának megghiúsulása tényszerűen be is következik.⁷⁶ Az eset összes körülményeire figyelemmel a

⁶⁹ A Versenytanács Vj/23-121/2011. számú végzése.

⁷⁰ Fővárosi Törvényszék 3.Kpk.45.935/2011/7. számú végzése (Vj/17/2011.).

⁷¹ FKMB 35.Kpk.45.87462013/8. számú végzése (Vj/23/2011.).

⁷² Föv. Bír. 2.Kpk.45.465/2010/7. számú végzése (Vj/111/2009.), Föv. Bír. 3.Kpk.45.122/2012/5. számú végzése (Vj/47/2010.).

⁷³ Fővárosi Törvényszék 3.Kpk.45.935/2011/7. számú végzése (Vj/17/2011.).

⁷⁴ FKMB 39.Kpk.45.272/2014/12. számú végzése (Vj/23/2011.).

⁷⁵ Föv. Bír. 3.Kpk.46.086/2011/2. számú végzése (Vj/125/2010.).

⁷⁶ Föv. Törvényszék 104.K.706.606/2020/12. számú ítélete (Vj/42/2018.).

második legsúlyosabb eset az, amikor az adatszolgáltatásra kötelezett vállalkozás magatartásával a tényállás feltárásának megghiúsítására törekszik (még akkor is, ha ennek veszélye csak potenciálisan állt fenn), és ezen magatartása az eljárás elhúzását is eredményezte. A valós tényállás megghiúsítását eredményező és erre törekvő magatartások súlyát az adja, hogy a bizonyítás akadályozásával vagy – szélsőséges esetben – ellehetetlenítésével a kötelezett vállalkozás kivonhatná magát a potenciális érdemi szankció alól.⁷⁷ Az eljárás elhúzását eredményező magatartás súlyát pedig az adja, hogy ezen magatartások további eljárási cselekmények elvégzésének szükségessége révén akadályozzák a GVH-t abban, hogy az érdemi döntését mielőbb meghozza.*

67. A GVH a jogellenes magatartás súlya körében súlyosító körülményként veszi figyelembe például továbbá, ha

- a szolgáltatni kért adatok hiányában az eljárás érdemi folytatása nem lehetséges, azok máshonnan nem, vagy csak jelentős nehézség árán szerezhethők be;
- az adatszolgáltatásra kötelezett annak ellenére nem teljesítette a GVH által előírtak szerinti adatszolgáltatását, hogy annak teljesítésére – kérelmére – határidő-hosszabbítást kapott;
- ha az eljárás alá vont csak többszöri felszólítására, az eljárás késői szakaszában teljesíti csak ténylegesen, hiánytalanul és az előírt módon adatszolgáltatási kötelezettségét;
- a GVH az ellentmondás tisztázása végett kiküldött adatszolgáltatásra kötelező végzése hiányában valótlán adatok alapján hozott volna döntést;
- az eljárás késői szakaszában derül fény arra, hogy az adatszolgáltatásra kötelezett nyilatkozataival félrevezeti a GVH-t;
- a kötelezett az adatszolgáltatásra kötelező végzés valamennyi kérdésében tagadta meg a válaszadást;
- a jogellenes magatartás következményeképpen az eljárást lezáró döntést több ponton módosítani kell.^{78**}

68. Nem a jogsértés súlya, hanem az elrettentés körében, és ennél fogva az adatszolgáltatásra kötelezett vagyoni helyzete és jövedelmi viszonyai körében veendő figyelembe, ha a magatartás olyan potenciális jogsértés alóli kibúvársra irányult vagy valósított meg, amely jogsértés a Tpv. által védett közérdeket legsúlyosabban fenyegeti (ilyen pl. a kartell⁷⁹). E szempont körében ezt a megfontolást akként veszi a GVH figyelembe, hogy ilyen esetben a bírság elrettentő mértékű voltának különös jelentősége van, ezt pedig az érintett vagyoni helyzetéhez viszonyítva lehet megállapítani.

IX.4 Enyhítő körülmények

⁷⁷ FKMB 39.Kpk.45.272/2014/12. számú végzése (Vj/23/2011.).

* Módosította: 1/2021 GVH közlemény 48. pont. Alkalmazása tekintetében ld. a 76. pontot.

** Módosította: 1/2021 GVH közlemény 49. pont. Alkalmazása tekintetében ld. a 76. pontot.

⁷⁸ Főv. Törvényszék 104.K.706.606/2020/12. számú ítélete (Vj/42/2018.).

⁷⁹ Lásd a GVH elnöke és a Versenytanács elnöke 1/2020. sz. Közleményének 6. lábjegyzetét. Módosította: 1/2021. GVH közlemény 50. pont.

69. A GVH a jogellenes magatartás súlya körében ugyanakkor enyhítő körülményként veszi figyelembe, hogy a kötelezett csak részben nem teljesítette adatszolgáltatási kötelezettségét (anélkül, hogy akár csak részben is megtagadta volna az adatszolgáltatást).
70. Az adatszolgáltatásra kötelezett vagyoni helyzete és jövedelmi viszonyai körében enyhítő körülményként veheti a GVH figyelembe a vállalkozás adott társadalmi és gazdasági környezetben fennálló fizetési képességének hiányát. Azonban az adatszolgáltatásra kötelezett a belső vállalati működés kommunikációs hibáira enyhítő körülményként nem hivatkozhat, és az nem mentesíti a felelősség alól sem, figyelemmel arra, hogy ez a saját felelősségi- és érdekkörébe esik. A GVH nem köteles e körben a vállalat belső viszonyait feltárni.^{80*}
71. A GVH enyhítő körülményként veszi figyelembe, ha például
- az adatszolgáltatásra kötelezett az adatszolgáltatás teljesítésére megszabott határidő leteltét követően önként eleget tett adatszolgáltatási kötelezettségének;⁸¹
 - a kötelezett vállalkozás az eljárás során egyébként az eljárási bírság kiszabásáig együttműködő magatartást tanúsított;
 - az egymásnak ellentmondó nyilatkozatok önkéntes feloldására kerül sor.

X. Méltányosság

72. A versenyfelügyeleti eljárások során kiszabott eljárási bírság esetén nincs lehetőség a végzésnek a méltányossági jogkörben való módosítására vagy visszavonására.

XI. A közlemény alkalmazása

73. Jelen közleményt a GVH a 2018. január 1. napján, vagy azt követően indult versenyfelügyeleti eljárásokban (ideértve a megismételt eljárásokat is) alkalmazza.
74. A Gazdasági Versenyhivatal elnökének és a Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsa elnökének az adatszolgáltatási kötelezettséggel összefüggésben kiszabott eljárási bírságokról kiadott 1/2016. számú közleménye 71. pontja helyébe a következő szöveg lép:
75. „71. Jelen közleményt a GVH a 2018. január 1-jét megelőzően indított eljárásokban alkalmazza.”
76. Jelen közleménynek a Gazdasági Versenyhivatal elnökének és a Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsa elnökének egyes korábbi közlemények módosításáról kiadott 1/2021. közleményével módosított rendelkezéseit a GVH a közlemény közzétételkor folyamatban lévő, és ezt követően indult versenyfelügyeleti eljárásokban alkalmazza.*

⁸⁰ Föv. Törvényszék 104.K.706.606/2020/12. számú ítélete (Vj/42/2018.)

*Módosította:1/2021. GVH közlemény 51. pont. Alkalmazása tekintetében ld. a 76. pontot.

⁸¹ Föv. Bír. 11.Kpk.45.811/2009/4. számú végzése (Vj/46/2009.).

Egységes szerkezetbe foglalva:

Budapest, 2021. április 22.

Rigó Csaba Balázs s.k.
a GVH elnöke

Dr. Tóth András s.k.
a GVH Versenytanácsának elnöke

* Beiktatta: 1/2021. GVH közlemény 52. pont.